

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سبقت‌گامی

مصوبات

شورای فقهی

بازگشت به مکاتبات واصله از ناظرین شرعی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی (به شماره‌های ۱/۱۴۰۱/۳۲۴۳۶۹۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۳ بانک سپه، شماره ۴۴۱۱۶ مورخ ۱۴۰۲/۴/۱۸ بانک صنعت و معدن، شماره ۱۵۲۸۷۶-۱۴۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۵/۱ بانک کارآفرین و شماره ۱۸/۰۲/۱۰۹۵۸۸۱ مورخ ۱۴۰۲/۶/۲۴ بانک تجارت)، گزارش دبیرخانه شورای فقهی با موضوع: «بررسی شبهات شرعی موجود در رویه پرداخت تسهیلات اعطایی به کارکنان شبکه بانکی کشور» در یکصد و دومین جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۹ شورای فقهی مطرح و مواردی به شرح ذیل مقرر گردید:

الف - قالب حقوقی عقد مرابحه به عنوان جایگزین عقد جعاله در تسهیلات اعطایی به کارکنان استفاده گردد.

تبصره: لازم است عقد مرابحه به صورت واقعی و در راستای موضوع قرارداد مورد استفاده قرار گیرد.

ب - در تسهیلاتی که متناوباً به کارکنان پرداخت می‌گردد (مانند تسهیلات رفاهی یا ضروری)، برای هر فقره تسهیلات،

در دفعات و سنوات مختلف، قراردادهای مجزا با شرایط و ضوابط زمان انعقاد آنها، تنظیم شود.

تبصره (۱): چنانچه تسهیلات جدید اعطایی به کارکنان در ادامه قراردادهای مرابحه قبلی و به صورت متمم (پیرو)

پرداخت شود، ضرورت دارد در قراردادهای متمم (پیرو) صرفاً مبلغ تسهیلات جدید (مابه‌التفاوت) درج شود.

تبصره (۲): تجمیع اقساط قراردادهای تسهیلات قبلی کارکنان (بدون تغییر در میزان بدهی در هر قرارداد) از منظر

شرعی مجاز می‌باشد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سبک‌کالی

مصوبات
شورای فقهی

پ - ضروری است تمامی ارکان اصلی قرارداد (از جمله مبلغ اصل تسهیلات اعطایی و سود متعلقه) به صورت صحیح در

قرارداد فی‌مابین کارکنان و مؤسسه اعتباری درج شده و از تفکیک اصل و سود تسهیلات خودداری شود.

تبصره: در تمامی قراردادهای الزامی است مفاد اصلی و تعهدات مهم قرارداد توسط مؤسسه اعتباری ذی‌ربط

تکمیل و سپس توسط گیرنده تسهیلات و ضامنین امضاء شود.

ت - در راستای کمک به شکل‌گیری قصد در طرفین قرارداد، اطلاع‌رسانی شفاف و صحیح از ماهیت و ارکان اصلی

قرارداد به کارکنان (از جمله نوع عقد، مبلغ تسهیلات دریافتی، مدت تسهیلات و محدودیت‌های شرعی استفاده از

منابع مأخوذه) ضروری می‌باشد.

تبصره (۱): ضرورت دارد منابع حاصل از تسهیلات دریافتی در قالب عقود مرابحه و فروش اقساطی صرفاً جهت خرید

کالاها و خدمات مورد استفاده قرار گیرد.

تبصره (۲): در صورت استفاده از قالب حقوقی قرض‌الحسنه در تسهیلات اعطایی به کارکنان، به دلیل انتقال مالکیت

منابع به کارکنان، محدودیت شرعی خاصی جهت استفاده از منابع مزبور متصور نمی‌باشد.